

Tyskerne var ikke med, men så det på TV

7p 7/6-94

107677

Aftenpostens korrespondent
HALVOR HEGTUN

Bonn.

Var 6. juni en frigjøringsdag? Tyskerne fulgte TV-bildene fra Normandie med blandede følelser.

«Alle» var der – med unnatak av tyskerne. Lenge og vel rullet bildene av briter og franskmenn, av nordmenn og belgiere, av polaker og amerikanere som sto der på stranden med sine faner og flagg og uniformer.

– De feirer seieren over sin tidligere fiende, poengterte fjernsynets kommentator. Budskapet var klart: Tyskland skal prise seg lykkelig over at man i løpet av femti år har klart å gjøre fiender til nære venner og allierte.

I Bonn er det mange som ser det ironiske i at D-dagen skulle komme seks små dager foran valget til nytt Europa-parlament. Mange politikere, anført av forbundskansler Helmut Kohl, har gjort freden og friheten i Europa til en hovedsak i valgkampen. Men feiringen i Normandie måtte holdes uten deltagelse fra EUs uten sammenligning største og viktigste land.

Burde vært der

Tyskland burde ha fått være med på feiringen, mener et knepent flertall av tyskerne. Det var jo først og fremst *nazismen* ikke det tyske folk, som skulle beseires under krigen. En trøst er det likevel at de allierte i

Normandie bruker ytterst forsonlige ord.

Onsdag blir det tysk-fransk forsoningsfest for ungdom i Heidelberg. Og på Frankrikes nasjonaldag, 14. juli, skal tyske soldater få være med å paradere på Champs-Élysées i Paris.

– Det er 8. mai 1945, da nazistene kapitulerte i Berlin, som er den store frigjøringsdagen for Tyskland. 6. juni dreier seg mest om et militært nederlag, påpeker professor Alfred Grosser, en av Frankrikes ledende Tysklands-eksperter. Tusener av tyske tenåringer falt under kampene i Normandie, i forvissningen om at de kjempet for folk og land.

Lørdag var det tysk-fransk kransenedleggelse på en krigskirkegård i La Cambre, der 21 250 tyskere ligger begravet.

– De som ligger her, fikk aldri oppleve hvordan tyskere og franskmenn ga hverandre hånden og trakk den eneste riktige lærdom av fortiden, sa orlogskaptein Günther Porrio, marineattaché ved den tyske ambassade i Paris.

Det er ikke lenger så mange som hevder at forbundskansler Helmut Kohl forsøkte å skaffe seg en invitasjon til Normandie. Det gjorde han til 40-årsmarkeringene for ti år siden, med ydmykende resultat. Men ingen er heller i tvil om at kansleren mer enn gjerne ville ha tatt imot innbydelsen, dersom den var kommet.